

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/dla-mediow/dodatki-historyczne-do/9769,Miedzy-Warskim-a-Warszycem-Komunisci-i-antykomunisci-w-Polsce.html>
27.02.2026, 05:09

Między „Warskim” a „Warszycem”. Komuniści i antykomuniści w Polsce

02.11.2009

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

Dodatek historyczny IPN

Nasz Dziennik 5/2009 (24)

Między „Warskim” a „Warszycem”. Komuniści i antykomuniści w Polsce

Dzisiaj przedstawiamy w skrócie burzliwe dzieje Komunistycznej Partii Polski, ugrupowania w II Rzeczypospolitej nielegalnego, które prowadziło według sowieckich dyktand czynną działalność wymierzoną w strukturę państwa polskiego: akcje terrorystyczne, zabójstwa polskich funkcjonariuszy i urzędników, oficerów Wojska Polskiego i Korpusu Ochrony Pogranicza, policjantów, ziemian, napady na urzędy państwowe i majątki ziemskie, strajki, demonstracje i zamieszki uliczne. Usiłowano doprowadzić do stworzenia „Polskiej Republiki Rad”, odenwania od Polski ziem wschodnich, rozniecić rewolucję bolszewicką w Europie.

Obok tej niechlubnej tradycji przypominamy sylwetki rotmistrza Pileckiego i Stanisława Sojczyńskiego „Warszycą” – bojowników z niemieckim i sowieckim zniewoleniem, stanowiących od niedawna dla wielu z nas wzorce niekwestionowanego bohaterstwa.

Dr Maciej Korkuć (IPN Kraków)

Polska gałąź Kominternu

Odbudowę polskiej państwowości w listopadzie 1918 roku komuniści uważali za przeszkodę na drodze realizacji planów rozszerzenia bolszewickiej rewolucji na inne kraje europejskie. Zresztą byli przekonani, że ta Polska będzie tylko epizodem w historii, państwem, które za chwilę zostanie na zawsze zmiecione przez uzbrojony proletariatus. „Zadaniem komunistów polskich jest stworzyć Czerwoną Armię, która by stanowiła oparcie rewolucji proletariackiej w Polsce – pisano w artykule wstępnym w „Trybunie” 17 listopada 1918 roku. – Tworzyć ją należy zarówno tam w kraju, jak i tutaj w Republice Sowieckiej [...]. A gdy nadejdzie czas, uzbrojeni i zaopatrzeni przez rząd robotniczy w Rosji, ruszymy jak jeden mąż na zachód, ku Polsce, zagarniając po drodze do swych szeregów proletariacką broń i żołnierzy szeregowców z band legionowych. [...] A z bandami blagowierców burżuazyjnych łatwo już damy sobie radę. Chwila ta jest bliska. I dlatego trzeba nam trwać na posterunku, dopóki nie padnie naczelny rozkaz: Ku Polsce! Marsz!”. Dołączanie na s. II

Pliki do pobrania

[Między „Warskim” a „Warszycem”. Komuniści i antykomuniści w Polsce - „Nasz Dziennik”, 5/2009 \(24\) \(pdf, 6.45 MB\)](#)